

E E S T I V A B A D U S S Õ D A 1 9 1 8 - 1 9 2 0

E d u k a s k a i t s e s õ d a

Näitusega tähistatakse Vabadussõja lõpu ja Tartu rahulepingu sõlmimise 60-ndat aastapäeva.

Näitus on avatud: kontserdimaja eesruumis 24.veebruari E.V.aastapäeva aktuse ajal; Eesti Majas, Wallingaton 34^I Stokholmis, 25.veebr.- 2.märtsini 1980:

25.veebr. kl. 11.00 - 18.00

26. " " 12.00 - 19.00

27. - 29.veebr. kl. 11.00 - 18.00

1. - 2.märtsini " 12.00 - 16.00

Näitust korraldav toimkond:

Eesti Rahvusfond:

E.Krepp, toimkonna esimees

O.Aule, näituse komissaar

J.Koit

Eesti Komitee:

H.Mark

S.Hanson

A/S Eesti Maja:

L.Moks

Eesti Ohvitseride Kogu Rootsis:

A.Ilves

"Kunagi pole ajaloos toimunud rahvaste vabakssaamine sellistes kohutavates raskustes ja sellise julguse ning selliste ohvritega nagu neis kolmes väikeses Balti riigis.

Lugu nende vabadusvõitlusest kõlab meelihaarava kangelaseeposena. Ja sellel võitlusel peab olema oma osa inimkonna vabaduspüüdluste ajaloos"

Herbert Hoover

(Ameerika Ühendriikide president 1928-1932)

Tahvel I. VABARIIGI LOOMISE PÄEVILT

1. Eestlaste meeleavaldus-rongikäik Petrogradis 26.märtsil 1917
2. Eesti sõjaväelaste meeleavaldus-rongikäik Petrogradis 26.märtsil 1917 lipuga "Elagu vaba Eesti"
3. Bresti vaerahulepingu allakirjutamine 2.dets.1917
4. Saksa okupatsioonivägede saabumine Tartusse 24.veebruari 1918
5. K.Päts (vasakult neljas) Saksa vangilaagris sügisel 1918
6. Saksa okupatsioonivõimude poolt antud liiklusseadus

Tahvel II. EESTI VABARIIGI VÄLJAKUULUTAMINE

7. Eesti iseseisvuse manifest
8. Päästekomitee
9. Mälestustahvel Pärnus "Endla" rõdul

Tahvel III ja IV. RELVA JA VÄELIIGID

10. Meie sõjameeste tüüpe Vabadussõja algul
11. Meie sõjameeste tüüpe Vabadussõja teisel poolel
12. Vabadussõjaaegseid käsirelvi
13. Vabadussõjaaegseid suurtükke
14. Laiarööpmeline soomusrong nr 1
15. Soomusauto "Kalevipoeg"
16. Miiniristleja "Lennuk"
Suurtükilaevad "Vanemuine", "Ahti" ja "Tartu"
17. Õppursõdur Kalevlaste Malevast
18. Grupp Narva vabatahtlikke õppursõdureid jaanuaris 1919
19. Tallinna kooliõpilaste pataljoni õppursõdureid sõjalistel harjutustel Tallinnas kevadel 1919
20. Viljandi kooliõpilaste rood rindele väljasõidu eel aprillis 1919
21. Sõjaväe vormiriiete tunnused

Tahvel V. VABADUSSÕJA JUHTKOND. VABARIIGI VALITSUSED

22. Sõjavägede ülemjuhataja kindr.-major J.Laidoner ja Ülemjuhataja Staabi ülem kindr.-major J.Soots
23. Vabadussõja kõrgemaid juhte Vabadussõja lõpul
24. Meie väejuhte Landesveerisõjas
25. Vabadussõja juhtide portreesid sõjamuuseumis
26. Ajutine Valitsus. Kinnitatud ametisse Maanõukogu poolt 27.nov.1918
27. Vabariigi Valitsus. Kinnitatud ametisse Asutava kogu poolt
9.mail 1919
28. Vabariigi Valitsus. Kinnitatud ametisse Asutava kogu poolt
18.nov. 1919

Tahvel VI. ÜKS VABADUSSÕJA KANGELASTEST. VABADUSSÕJA MÄLESTUSSAMBAID

29. Leitnant Julius Kuperjanov
30. Vabadusrist
31. Kuperjanovi partisanide pataljoni vabadussõjaaegne lipp
32. Vabadussõjas langenud Tallinna kooliõpilaste mälestussammas
33. Kalevipoja-sammas Tartus
34. Vabadussõja mälestussammas Rakveres
35. Vabadussõjas langenute mälestussammas Narva-Jõesuus
36. Vabadussõjas langenute mälestussammas Kuressaares
37. Vabadussõjas langenute mälestussammas Viljandis
38. Vabadussõja mälestussammas Valgas

Tahvel VII. VÄLISDELEGATSIOONID JA VÄLISABI

39. Eesti välisdelegatsioon jaanuaris 1918
40. Kolonel Martin Ekström. I Soome vabatahtlike salga ülem (600 meest)
41. Kolonel Hans Kalm. "Põhja Poegade" rügemendi ülem (2100 meest)
42. Major Carl A. Mothander. Rootsi vabatahtlike kompanii ülem (178meest)
43. Kolonelleitnant Richard G. Borgelin. Taani vabatahtlike kompanii
ülem (189 meest)
44. I Soome vabatahtlike salga 1. kompanii Tallinnas detsembris 1918
45. "Põhja Poegade" rügemendi ohvitseri rügemendi lipuga
46. Peaminister ja sõjavägede ülemjuhataja koos Inglise mereväe-
ohvitseridega (istuvad: admiral E.A. Sinclair, peaminister K. Päts
ja kolonel J. Laidoner)
47. Inglased kaaperdavad 27. dets. 1918 enamlaste miiniristleja "Avtroil"

Tahvel VIII. TARTU RAHU

48. Eesti ja Nõukogude Vene rahusaatkonnad koosolekul Tartus dets. 1919
49. Eesti rahusaatkonna esimees Jaan Poska rahulepingule alla kirjutamas Tartus 2. veebruaril 1920
50. Eesti ja Nõukogude Vene rahulepingu lõpplehekülg
51. Rahulepingu artikkel II
52. Eesti ja Nõukogude Vene rahulepingu põhjal saadud kulla toomine
Eesti Panka
53. Riigipiiri kujunemine Eesti ja Nõukogude Vene rahuläbirääkimistel
Tartus dets. 1919

Tahvel IX. KOKKUVÕTTEID

54. Ülevaade Vabadussõja käigust (vaata lk. 4)
55. Vabadussõja kaart
56. Relvastatud jõudude suurus Vabadussõjas
57. Inimkaotused
58. Ülevaade relvade ja laskemoona läbikäigust

Tahvel X. VABADUSSÕDA (KOLLAZ)

ÜLEVAADE VABADUSSÕJA KÄIGUST

Sündmused	Aeg
Eelsündmusi	
1. Eesti polgu asutamine	12.apr. 1917
Saksa okupatsioon: saared	okt. 1917-nov.1918
mander	veebr.-nov. 1918
Eesti riikliku iseseisvuse väljakuulutamine	
Tallinnas	24.veebr. 1918
Brest-Litovski rahu	3.märts 1918
Punaväe sissetung Eestisse algas	28.nov 1918
Murdelahingud	2.-7.jaan. 1919
Kodumaa vabastamine	jaan.-veebr.1919
Punaväe pealetung Eesti taasvallutamiseks	veebr.-apr. 1919
Ingeri ja Petrogradi operatsioon	mai-juuni 1919
Punaväe väljatõrjumine Põhja-Lätist	mai-juuni 1919
Sõjategevus Landesveeri vastu ("Landesveerisõda")	5.juuni-3.juulil 1919
Kaitselahingud Nõukogude Vene territoriumil ja	
Põhja-Lätis	juuli-aug. 1919
Sõjalised operatsioonid Nõukogude Vene territooriumil	sügiskuud 1919
Võitlused Bermondi-Avalovi vägede vastu Põhja-Lätis	
ja Riias	okt. 1919
Narva kaitselahingud	nov.-dets. 1919
Vaherahu jõustumine	3.jaan.1920
	kl.10.30
Eesti ja Nõukogude Vene rahulepingu allakirjutamine	
Tartus	2.veebr. 1920
	kl. 00.45